

[Aase Olesen]

Da de foregående ordførere har været inde på en gennemgang af detaljer i lovforslagene, skal jeg her nøjes med at udtrykke min store tilfredshed med, at der er fundet et bredt forlig om førtidspensionsreformen.

Allerede ved første behandling anlagde jeg det pragmatiske synspunkt, at netop på dette område måtte det være helt afgørende, at man fandt en løsning, som kunne få tilslutning fra de to store grupper, nemlig de to grupper, der havde fremsat forslag, henholdsvis regeringen og socialdemokratiet.

Jeg kan yderligere tilføje min store tilfredshed med, at selv om det er blevet et kompromis mellem forslagene, har man yderligere taget det saglige spring at ændre bundalderen fra 15 år til 18 år, sådan som også førtidspensionsudvalget havde foreslået. Det viser egentlig meget godt, at det er brede forlig, vi har brug for. Så får vi de saglige løsninger frem.

Et forlig som det, vi har her, må naturligvis altid være en balancegang mellem det, man ønsker sig, og de økonomiske muligheder, der er, og så kan man selvfølgelig altid stille ændringsforslag om et andet niveau. Det har vi ikke følt nogen trang til. Vi har fuld forståelse for, at forligspartierne på dette område har måttet holde sig inden for en grænse, som man selvfølgelig mere eller mindre selv har fastsat. Vi vil ud fra det stemme imod socialistisk folkepartis og fremskridtspartiets ændringsforslag.

Når jeg derefter vil opholde mig ved et par enkeltheder, vil jeg gerne starte med at sige, at det er ikke udtryk for nogen form for undsigelse af lovforslagene, men jeg synes, det er vigtigt lige at gøre opmærksom på, at der er nogle problemer, som ikke er løst, og hvor bemærkningerne godt kunne have fået en anden udformning.

Det ene er forligspartiernes understregning af, at de ikke vil ændre den administrative praksis omkring husmoderreglen. Jeg synes faktisk, at der havde været god grund til det. Uanset at man siger, at man ikke i dag økonomisk eller på anden måde kan overkomme at ændre de regler, så kunne man i hvert fald som en hensigtserklæring sige, at man faktisk agtede ad åre at rette sig efter den henstilling, som ombudsmanden kom med i 1979. Jeg citerer fra ombudsmandens beretning for 1979, side 205, hvor ombudsmanden skriver:

»Der er imidlertid grund til hertil at føje, at den nuværende praksis synes at føre til en forskelsbehandling af gifte og ugifte kvinder, som vanskeligt lader sig sagligt begrunde.«

Det er egentlig alvorlige ord, når de kommer fra ombudsmanden. Jeg synes, at det er lidt trist, at man i forliget slet ikke har, om jeg så må sige, kommenteret en sådan alvorlig henstilling.

Jeg kan minde om – det er nævnt i samme beretning på side 206 – at også førtidspensionsudvalget i sin betænkning fra 1980 giver udtryk for, at der er noget galt, og at tilkendelse af pension ikke må være afhængig af ansøgerens køn. Man siger direkte i udvalgets betænkning, at vurderingen af retten til pension for kvinder, der ikke er i erhverv, bør blive den samme som for andre. Jeg vil beklage, at man end ikke har haft det som et ønske eller en hensigtserklæring. Det er det ene problem.

Det andet problem er næsten værre rent ligestillingsmæssigt. Som vi hørte fru Yvonne Herløv Andersen sige, ønsker man at ligestille ægtefæller og samlevende på det pensionsmæssige område, men vel at mærke på den måde, at man vil også indtægtsregulere – ad åre i hvert fald – efter samlevers indtægt. Det er vi under ingen omstændigheder tilhængere af. Vi er enige i, at det er forkert, at man forskelsbehandler ægtepar og samlevende, såkaldte papirløse par, men når man skal rette på det, er der altså ingen anden udvej, end at man ad åre må begynde at behandle ægtepar som enlige. Der er ingen vej ud ellers. Jeg er ked af, at man direkte her erklærer den modsatte målsætning fra forligspartiernes side.

Venstres ordfører sagde, at han havde noteret sig mine bemærkninger, eller at man var opmærksom på det. Jeg ved ikke, hvad det betyder. Betyder det, at venstre er klar over, at det er en gal retning, som forliget peger på, eller hvordan skal man forstå venstres udtalelser?

Men som sagt skal disse to anmærkninger til forliget ikke overskygge, at vi er tilfredse med, at der er indgået forlig. Vi mener, at de mennesker, som står over for at skulle afvære, om de vil søge førtidspension, har krav på, at de nu kan regne med, at dette her holder også ud over næste valgdag. Den bedste måde at garantere det på er naturligvis, at alle partier ender med at stemme for forliget.